

ת"פ 22050/04/17 - מדינת ישראל נגד מבורך תשובה - נפטר, ניצן ליון, רוני גלאם - קבוע לגזר דין, לב ליסק - הותלה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 22050-04-17 מדינת ישראל נ' תשובה ואח'

לפני כבוד השופט שמאי בקר
המאשימה מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד נועה בר
נגד
הנאשמים 1. מבורך תשובה - נפטר
2. ניצן ליון
ע"י ב"כ עו"ד שרון קינן
3. רוני גלאם - קבוע לגזר דין
4. לב ליסק - הותלה

גזר דין לנאשם 2

השתלשלות העניינים העובדתית

כתב האישום והסדר הטיעון

1. הנאשם ניצן ליון (להלן: ליון, או הנאשם) הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון בעבירות של התחזות לאדם אחר הזכאי על פי צוואה, עבירה לפי ס' 441 (סיפא) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: החוק), זיוף בכוונה לקבל דבר בנסיבות מחמירות, לפי ס' 418 (אמצע וסיפא) לחוק, שימוש במסמך מזויף לפי ס' 420 לחוק, וקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות עבירה לפי ס' 415 (סיפא) לחוק.

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן שהוגש נגד ליון (נאשם מספר 2) ועוד שלושה נאשמים^[1], במהלך שנת 2013 רקם הנאשם 1, מבורך תשובה (להלן: הנאשם 1, או תשובה), תכנית עבריינית לפיה יזייף מסמכים שונים ובאמצעותם יבצע במרמה שינוי רישום בעלות בנכסי מקרקעין. לאחר מכן, באמצעות מסמכים מזויפים וחבירה לנאשמים 2, 3 ו-4 ולאחר שזהותו אינה ידועה (עימם היתה לתשובה היכרות מוקדמת), הם ימכרו את נכסי המקרקעין לקורבנות העבירה ויקבלו תמורתם, במרמה, סכומי כסף שונים שלא כדין (להלן: תכנית המרמה).

כתב האישום מספר כיצד עובר ליום 3.3.2013 קשרו תשובה וליון קשר להעביר קרקע שהיתה בבעלות שלמה רביקוביץ אשר נפטר בשנת 1965 (להלן: המנוח), לרשותם, ולאחר מכן למכור אותה במרמה.

במסגרת תכנית המרמה, זייפו תשובה ולוין, בעצמם או באמצעות אחר, את המסמכים הבאים:

א. מסמך הנחזה להראות כצוואתו של המנוח מיום 11.2.1963 ולפיה ציוה את המקרקעין לאחד, אביגדור רבינוביץ'.

ב. מסמך הנחזה להראות כ"צו קיום צוואה" מיום 26.10.2000 שהוצא על ידי הרשם לענייני ירושה בתל אביב.

ג. ייפוי כוח שנשא בכזב את סמל משרדו וחתימתו של עו"ד בנימין קציר, מיום 10.3.2013, על פיו לכאורה יפה עו"ד קציר את כוחו של "השליח יהודה עובדיה" לבצע שינוי רישום הבעלות בקרקע.

ד. תעודת זהות הנחזית להראות כתעודת הזהות של אביגדור רבינוביץ'.

3. על פי כתב האישום, ביום 12.3.2013 הגישו תשובה ולוין או מי מטעמם את המסמכים המזויפים ללשכת רישום המקרקעין, וביום 13.3.2013 הועברה הבעלות בקרקע של רבינוביץ' המנוח, במרמה, על שמו של אביגדור רבינוביץ'.

עובר ליום 23.5.2013, זייפו תשובה ולוין, בעצמם או באמצעות אחר, תעודת זהות נוספת, כך שלצד פרטיו של אביגדור רבינוביץ' הופיעה תמונתו של לוין, ושני מסמכים נוספים הנחזים להראות כצוואה מזויפת של המנוח לפיה ציוה את הקרקע לאביגדור רבינוביץ', ומסמך הנחזה להראות כצו קיום צוואה מיום 29.8.2002 (להלן: המסמכים המזויפים הנוספים).

4. כתב האישום מתאר כיצד תשובה ולוין, מצוידים במסמכים המזויפים הנוספים, פנו לטיפול של עו"ד מלי חיימוב לצורך עסקת מכר הקרקע, והיא קישרה אותם עם ד"ר יעקב ברון, הרוכש.

ביום 23.5.2013 נפגשו תשובה ולוין עם הרוכש ובא כוחו במשרדה של עו"ד חיימוב; באותה הפגישה, התחזה לוין לאביגדור רבינוביץ', באמצעות תעודת הזהות המזויפת, והצדדים חתמו על הסכם לפיו יקבל לוין סך של 484,650 ₪ עבור מכירת הקרקע.

בהמשך, כך כתב האישום, ביום 26.5.2013 העביר הרוכש את הסכום האמור לחשבון נאמנות על שמו של רבינוביץ', שנוהל על ידי עו"ד חיימוב; עו"ד חיימוב העבירה לתשובה ולוין את הסכומים הבאים:

- א. ביום 30.5.2013 העבירה עו"ד חיימוב סך של 100,000 ₪ במזומן לידי של ליון.
- ב. ביום 28.10.2013 העבירה עו"ד חיימוב סך של 20,000 ₪ במזומן לידי של תשובה.
- ג. ביום 24.11.2013 העבירה עו"ד חיימוב שיק בנקאי לטובת תשובה על סך של 124,000 ₪.
- בנוסף, על פי כתב האישום, שולמו מחשבון הנאמנות תשלומי מיסים ושכר טרחת עורך דין, ולאחר מכן נותרו בו 88,768 ₪.
5. עקב המתואר לעיל נרשמה במרשם המקרקעין הערת אזהרה לטובת הרוכש, ולאחר מכן הוא מכר את זכותו בקרקע לאחרים.
6. יוער, כי בכתב האישום עוד שלושה אישומים שלא יוחסו לנאשם 2, ליון.
7. ביום 17.9.2018 הודה ליון בעובדותיו של כתב האישום המתוקן, במסגרת הסדר טיעון; על פי הסדר הטיעון, שהוסכם ביחס לנאשמים 2 ו-3, הם יורשעו ויופנו לשירות המבחן לעריכת תסקיר בעניינם; לא התגבשה הסכמה לעניין העונש. התביעה הודיעה כי עמדתה למאסר ממושך בפועל, לצד רכיבי ענישה נוספים.
- תמצית ההליכים ותסקירי שירות המבחן
8. ביום 12.5.2019 הוגש תסקיר שירות המבחן בעניינו של ליון, בו המליץ השירות לדחות את הדיון על מנת לבחון השתלבותו בהליך טיפולי.
- על פי תסקיר שירות המבחן, ליון, בן 45, נשוי ועובד כשכיר בתחום השיפוצים. שירות המבחן כתב בתסקירו כי ליון מסר שהוא סובל מבעיות בריאות שונות (סכרת, לחץ דם גבוה ועוד), ומטופל תרופתית.
- עוד מסר ליון לשירות המבחן כי הוריו נפטרו לאחרונה, והוא תאר זאת כאובדן קשה עבורו.
- שירות המבחן כתב בתסקירו כי ליון סיים 12 שנות לימוד, התגייס לצבא, אך בהמשך נשפט לעונש מאסר בכלא צבאי עקב בעיות משמעת, ושחרר בשל אי התאמה. במהלך השנים, עבד ליון בתחומים שונים (שיפוצים, מזנון, תחנת מוניות), לרוב כעצמאי.

שירות המבחן הוסיף כי לזין סובל מבעיית התמכרות להימורים, ועל רקע זה הסתבך בחובות כספיים גם לגורמים עברייניים, והפך לעבריין בעצמו.

לזין מסר לשירות המבחן כי התמכרותו להימורים החלה בתחילת שנות העשרים לחייו, וחרף ניסיונות טיפוליים שונים, לא הצליח להיגמל. בעברו של לזין הרשעות קודמות בגין עבירות מרמה, רכוש ואלומות, בעטיין ריצה עונשי מאסר. לזין מסר לשירות המבחן כי במהלך מאסרו האחרון, ממנו שוחרר בשנת 2016, השתלב במסגרת בית הסוהר בקבוצות טיפוליות מגוונות, אך לא בתחום ההימורים, ומאז שחרורו לא נפתחו נגדו תיקים חדשים (נזכיר: העבירות המיוחסות לזין - נעברו בשנת 2013, לפני ריצוי המאסר האחרון שלו).

שירות המבחן ציין כי ביחס לעבירות בהן הורשע, שלל לזין מעורבות בתכנון ובזיוף בפועל של המסמכים המתוארים בכתב האישום, ותיאר את חלקו בביצוע העבירות בהתחזות על ידי שימוש בתעודת הזהות המזויפת. לזין שיתף את שירות המבחן בכך שבעת ביצוע העבירות הוא לא הבין לעומק את משמעותו, והוא התפתה לקחת חלק בביצוע ולקבל סכום כסף שהוצע לו מאת הנאשם 1, תשובה, על רקע חובותיו לגורמים עברייניים, ואיומים מצידם.

שירות המבחן התרשם כי כיום התגבשה אצל לזין ההבנה שהוא פעל באופן לקוי, הוא הביע חרטה על מעשיו, וכן ביטא הבנה לאופן בו פגע בבני משפחות האנשים אליהם התחזו הוא ושותפיו לעבירות. בנוסף, לזין הביע צער על הפגיעה שנגרמה לבני משפחתו בשל מעשיו הפליליים.

שירות המבחן סיכם כי מחד גיסא לזין "מטשטש חומרת העבירות ומצמצם ממידת מעורבותו", אולם מאידך גיסא - "מגלה נכונות ראשונית לטיפול בנושא ההימורים ואף פנה למסגרת טיפולית", ולא הסתבך עוד עם החוק.

לאור האמור לעיל, המליץ כאמור שירות המבחן לדחות את הדיון על מנת לבחון את השתלבותו של לזין בהליך טיפולי.

9. לאור זאת, בדיון ביום 15.5.2019 הורה בית המשפט על הפנייתו של לזין שוב אל שירות המבחן על מנת לקבל תסקיר משלים, חרף התנגדות המאשימה.

10. ביום 6.10.2019 הוגש תסקיר נוסף לבית המשפט; למרבה הצער, שירות המבחן כתב הפעם כי התרשם מחוסר רצינות של לזין לגבי ההליך הטיפולי, בין היתר לאור אי-ביצוע הבדיקות הרפואיות שנדרשו על מנת להשתלב ביחידה לטיפול בהתמכרויות. שירות המבחן המליץ איפוא על "ענישה אשר תחדד עבורו את חומרת העבירות".

11. בישיבת יום 10.11.2019 דחה בית המשפט את בקשת לזין לשוב פעם נוספת אל שירות המבחן; בית המשפט קבע כי נוכח האמור בתסקיר שירות המבחן, אין מקום להפנותו שוב אל השירות. בהמשך, נשמעו טיעוני

הצדדים לעונש, והדיון נדחה למתן גזר דין.

12. ברם, נוכח אי בהירות שעלתה במהלך כתיבת גזר הדין ביחס לעובדות כתב האישום המתוקן, קבע בית המשפט, בהחלטה מיום 26.1.2020, שהצדדים יזומנו לדיון להבהרה הנדרשת.

הקושי שעלה נסוב אודות הפער בין חלקו הכללי של כתב האישום המתוקן, לבין המתואר במסגרת האישום הראשון. כך, בעוד שבחלק הכללי תואר כי הנאשם 1, תשובה, יזיף מסמכים ויפעל לשינוי רישום הבעלות בקרקע ורק לאחר מכן יחברו אליו הנאשמים האחרים (ביניהם לוין), הרי שמהאישום הראשון עלה כי לוין קשר קשר עם הנאשם 1 עוד טרם הועברה הבעלות בקרקע.

13. בד בבד, ביום 30.1.2020 (המסמך נושא את התאריך 30.1.2019 אולם המדובר כמובן בשנת 2020), הוגש מסמך מטעם מנהל הרווחה והשירותים החברתיים בעירית חולון, החתום על ידי שני מור, סטודנטית לעבודה סוציאלית, בעניינו של לוין. על פי האמור במסמך, בין היתר, החל מיום 10.12.2019 הגיע לוין לשיחה פרטנית במחלקה לטיפול בהתמכרויות, ומאז הוא משתף פעולה באופן מלא בהליך הטיפול, מביע מוטיבציה להצלחה, והפסיק לחלוטין את מעשי ההימורים במשך 9 חודשים. עוד עלה מהמסמך האמור, כי ביום 29.1.2020 השתלב לוין בקבוצה טיפולית ביחידה לטיפול בהתמכרויות, במקביל לשיחות הפרטניות בהן לקח חלק.

מור כתבה כי "נראה כי מדובר באדם אשר התקשה בתחילה להתגייס לתהליך טיפולי אך כיום מביע משאלה ורצון לשיקום חייו האישיים והמשפחתיים".

14. ביום 13.2.2020 התקיים דיון בשאלת הבהרת הפער דלעיל, שהעלה בית המשפט, כאמור, עובר לסיום כתיבתו של גזר הדין.

התובעת ציינה כי אכן, יתכן ונפלה טעות בתיאור התכנון נשוא החלק הכללי של כתב האישום, וכוונת המאשימה שם היתה כי הנאשם 1 הוא שרקם את התכנית העבריינית, באמצעות חברה למי מהנאשמים על מנת להוציא לפועל את מזימתו. ואולם, התובעת הוסיפה, באותה נשימה, כי המפורט באישום הראשון "גובר" על האמור בחלק המבוא.

ב"כ הנאשם מצידו, הדגיש כי הנאשם לא הורשע בקשירת קשר יחד עם הנאשם 1, וכי עבירה זו נמחקה במסגרת הסדר הטיעון. עם זאת, הוסיף הסניגור, בהגינותו: "חברתי צודקת, הנאשם ידע שהוא הולך לבצע משהו עברייני והוא אמר זאת במשטרה. אמר - לקחתי תמונות מזויפות ואז הגעתי לפגישה, הוא אומר אני הייתי הקוף[2]... בנוסף לכל זה וזה מה שהנאשם אומר, הוא אומר אני לא חלק מהעסקאות האלה, עשיתי טעות אבל אני לא זיפתי את המסמכים ולא השתמשתי בהם, אני רק הגעתי לפגישה".

הסניגור שב וביקש אף במעמד דיון זה להפנות את הנאשם לשירות המבחן, נוכח התרשמות מנהל הרווחה בעיריית

חולון.

15. בית המשפט קבע כי לאור ההליכים עד היום, ובהמשך להחלטות קודמות, וגם נוכח ההבהרה שהתקבלה מאת הצדדים (לפיה ידו של לויין כן היתה במעל, כבר בשלב הראשוני של התוכנית), אין מקום להפנות את הנאשם לשירות המבחן, בשלישית.

טיעוני הצדדים לעונש

16. כאמור, טיעוני הצדדים לעונש נשמעו ביום 5.12.2019, טרם העדכון הסוציאלי מיום 30.1.2020 ולפני דיון-ההבהרה ביום 13.2.2020.

17. התביעה ביקשה מבית המשפט לקבוע כי מתחם העונש ההולם במקרה זה נע בין 24 ועד 48 חודשי מאסר בפועל, וביקשה למקם את לויין ברף האמצעי של המתחם. עוד ביקשה המאשימה להשית על הנאשם עונש צופה פני עתיד "משמעותי ומרתיע", פיצוי וקנס כספי.

המאשימה עמדה על הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של לויין, שהם שמירה על שלטון החוק ומערכת אכיפת החוק, עבודתם של עורכי הדין ואמון הציבור בה, ושמירה על רכוש הזולת.

לטענת התביעה, מעשיו של לויין בוצעו בתחכום, ואין המדובר במי שנקלע למעשה "מזדמן" והיה נתון תחת השפעת אדם אחר, אלא במי שהיה מודע היטב לטיב מעשיו ולמשמעותם.

התביעה טענה כי יש לדחות טענה, ככל שתועלה, שהקרקע נשוא כתב האישום הייתה שייכת למנוח שנפטר בשנת 1965 (קרי - שהנזק שולי או "בלתי מורגש"), ולטעמה יש לשים את הדגש על העובדה שהקרקע לא היתה שייכת לתשובה או לויין.

התובעת הסבירה כי כתב האישום הוגש רק בחודש אפריל 2017 נוכח העובדה שנגד הנאשם 1, תשובה, התנהלה חקירה בגין אירוע נוסף, והיה מדובר "במערכת משומנת ועבריינית", כך שעניינם של כל הנאשמים נכרך יחדיו, ומכאן העיכוב.

התובעת הגישה פסיקה על מנת לתמוך בטיעוניה לעניין מתחם העונש ההולם, וציינה כי המתחם שהתבקש על ידה נמוך מזה שעלה מהפסיקה, שדנה במקרים חמורים מזה של הנאשם 2.

אשר למיקומו של לויין בתוך מתחם העונש ההולם, ציינה התובעת את עברו הפלילי של לויין, ואת התרשמות שירות

המבחן ביחס לחוסר הרצינות שלו בהליך הטיפול וצמצומו את מידת מעורבותו בביצוע העבירות.

18. ההגנה מצידה, ביקשה "להקל מאוד בעונשו של הנאשם".

הסנגור עמד על חלופה הזמן הרב מאז ביצוע העבירות, וטען כי כבר בחקירתו הראשונה של לוי, בחודש ינואר 2014, הוא לקח אחריות מלאה על מעשיו, ועל כן לא יכול להיות חולק כי כתב האישום הוגש בשיהוי ניכר.

ההגנה הוסיפה כי סכום הכסף שקיבל לוי מאת עו"ד חיימוב, סך של 100,000 ₪ חולק בינו לבין הנאשם 1, לו מסר לוי סך של 60,000 ₪. עוד טען הסנגור, כי עו"ד חיימוב סיפרה בחקירתה במשטרה כי במסגרת הפגישה נשוא כתב האישום, לוי "ישב בצד בשקט", ומי שניהל את מהלכה היה הנאשם 1, תשובה.

ב"כ הנאשם הגיש פסיקה מטעמו על מנת לתמוך בעתירתו העונשית, וטען כי פסקי הדין שהוגשו על ידי המאשימה מגלמים אירועים חמורים יותר מהמקרה דנא.

הסנגור חזר על כך שלוי הודה באשמה כבר בהזדמנות הראשונה, והסביר את הרקע למעשים, בין היתר, כך: "הדבר היחידי שעניין אותו - אני לא רוצה שיהיה בן אדם שסובל. הוא ידע שזה אדמה ישנה ואין לה דורשים. זה לא הגנה. אבל זה הקלה. והוא עשה זאת ממצוקה כלכלית קשה. הוא מודע שעשה עבירה פלילית". עוד טען הסנגור בעניין זה כי לוי היה למעשה "קוף", ונוצל על ידי הנאשם 1.

בסיום הטענות לעונש, ביקש בא כוחו של לוי להפנותו (שוב) אל שירות המבחן, ואל הממונה על עבודות שירות.

19. הנאשם, במילתו האחרונה, אמר לבית המשפט כך:

"זה פעם ראשונה ואני הרבה שנים הייתי בפשע, פעם ראשונה שאני מבקש צאנס. אף פעם לא ביקשתי. הפעם אני מבקש מהלב כי אני באמת צריך שינוי. אני עובד מה שלא עשיתי הרבה זמן, אני לא עושה שטויות, מעל 4 שנים שום דבר, אני עובד, קם כל בוקר ב 5, מתפרנס בכבוד. מבקש צאנס."

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

הערכים המוגנים ומידת הפגיעה בהם

20. העבירות שביצע לזין אכן פגעו באינטרס החברתי שעניינו הגנה על התנהלותן התקינה של הרשויות, הגנה על אמיתות תוכן מרשם המקרקעין, והגנה על זכות הקניין והבעלות ברכוש.

21. מידת הפגיעה בערכים המוגנים במקרה זה היא ברמה בינונית. ודוק: מחד גיסא, המדובר בזיוף מסמכים רבים הקשורים לגזילת קרקע מיורשים חוקיים, קיום "צוואה" (מזויפת), צו ירושה מזויף, פגיעה בהסדרת זכויות במקרקעין ומכירתן במרמה.

לא יכול להיות חולק כי הנאשמים גזלו מהיורשים החוקיים קרקע, שברוב המקרים מדובר ברכוש בעל הערך הרב ביותר עבור בעליה (ואין נפקא מינה אם טרם נדרשה על ידם, אם לאו); הנאשמים [3] ו-2 השתלטו במרמה על חלקתו של המנוח, הביאו לשינוי הרישום במנהל המקרקעין בדרכי עורמה מתוחכמות, ולאחר מכן מכרו את הקרקע, אף זאת תוך זיוף ומעשי מרמה מתוחכמים, כלפי גורמים רבים, וקיבלו תמורתה כספים במרמה.

הרוכש התמים מכר את זכויותיו בקרקע לאחרים, ומכאן - ברי שנגרם נזק ממוני ורישומי רב לרבים, אשר הסתמכו על המסמכים המזויפים והרישום הכוזב שנערך בעקבותיהם.

זאת ועוד, לזין התחזה ל"יורש" המנוח, וכל זאת על ידי שימוש, בין היתר, בתעודת זהות מזויפת שנשאה את תמונתו שלו.

22. מאידך גיסא, הגם שלזין לקח חלק פעיל וחיוני בתכנית המרמה, הוא היה שחקן משנה בעלילה: פשיטא, כי לא הוא שהגה את המזימה העבריינית, אלא תשובה (ראו פירוט לעניין חלקו של לזין - בהמשך); הדבר נלמד מקריאה פשוטה של כתב האישום (על אישומיו השונים), ממנו עולה כי הלה היה הרוח החיה והיוזמת של רמיית הקונים.

מדיניות הענישה הנהוגה

23. אשר למדיניות הענישה הנהוגה: קיים טווח ענישה רחב בכל הנוגע לעבירות זיוף מרמה והתחזות ביחס לרישום מקרקעין, ומן הסתם, כל מקרה מוכרע ונגזר לגופו. עם זאת, עולה מפסקי הדין העוסקים בעבירות אלה כי בתי המשפט בדרך כלל נוטים לאמץ ענישה מחמירה, הכוללת מאסר לריצוי בפועל. להלן יובאו מספר דוגמאות של פסקי דין הרלוונטיים לעניין מדיניות הענישה בעבירות אלה, גם אם חלקם עוסק במקרים חמורים מענייננו (נקודה שכמובן תילקח בחשבון, לעת קביעת המתחם ההולם לנסיבות כאן).

24. במסגרת ת"פ (ת"א) 35385-05-16 **מדינת ישראל נ' זהבי** (ניתן ביום 16.12.2019) הורשעו שני נאשמים על פי הודאתם במסגרת הסדר טיעון בניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, בהיקף של 2.8 מיליון ₪

באישום אחד, ו-3.4 מיליון ₪ במסגרת אישום אחר.

העובדות הרלוונטיות לענייננו מתייחסות לנאשם מספר 1; הלה הורשע בשלושה אישומים, בכך שבמסגרת קשירת קשר לביצוע פשע שביצעו אחרים, שתכננו למכור במרמה קרקע לא להם, התחזה לבעל הקרקע באמצעות תעודות זהות מזויפת שנשאה את תמונתו, והגיע לפגישה במשרד עורכי דין בה סוכם כי הקרקע תירכש על ידי המתלון בסכום של 2.8 מיליון ₪.

עבור מעשיו אלה קיבל הנאשם 1 סך של 5000 ₪ מאת האחרים (המתלון שילם סך של 300,000 ₪). על פי העובדות, נרשמה הערת אזהרה לטובתו של הרוכש, המתלון, אולם עסקת המרמה לא הושלמה בשל חשדו של האחרון, ופנייתו למשטרה.

הנאשם 1 הורשע באישום נוסף, במסגרתו שיתף פעולה עם התכנית העבריינית המתוארת לעיל, על ידי כך שהתחזה לבעל קרקע נוספת ופנה למשרד תיווך על מנת לאתר "קונה". הנאשם 1 הגיע לפגישות אצל המתווכ, ובאחת מהן סוכם כי המקרקעין ימכרו למתלון (אחר) תמורת סכום של 3.4 מיליון ₪. בהמשך הפגישה, נערך זיכרון דברים, והמתלון מסר 2 המחאות בהיקף של מעל 800,000 ₪. המתלון דנא פנה למשטרת ישראל, והעסקה לא הושלמה.

הנאשם 1 הורשע באישום נוסף, במסגרתו התחזה לבעלי קרקע נוספת, ומינה עו"ד לבצע פעולות במקרקעין.

בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם שראוי היה לקבוע במקרה שם נע בין 12 חודשי מאסר לריצוי בפועל, ועד שלוש שנות מאסר לריצוי בפועל, לצד ענישה נלווית הכוללת רכיבים כספיים משמעותיים. עם זאת, הצדדים הציגו הסדר טיעון, במסגרתו עתרה התביעה למתחם הנע בין 8 ל-18 חודשי מאסר בפועל בקשר לנאשם 1, מאסר מותנה, קנס, ופיצוי בסך 5000 ₪.

בית המשפט קיבל את המתחם לו עתרה התביעה במסגרת הסדר הטיעון, ונימק זאת בין היתר בחלקו המופחת של הנאשם ביחס למעשי המרמה, העובדה כי העסקאות לא הושלמו, וקשיים ראייתיים.

בסופו של יום, השית בית המשפט על הנאשם 1 עונש של 8 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים, בין היתר לבקשת התביעה, לאור מצב בריאותו הקשה.

ערעור מאת הנאשם על גזר דינו של בית המשפט הוגש לבית המשפט המחוזי, ועודנו תלוי ועומד (קבוע ליום 25.5.20).

25. במסגרת רע"פ 7994/15 חלאילה נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 22.12.2015) דחה בית המשפט העליון

בקשת רשות ערעור מאת המבקש נגד החלטת בית המשפט המחוזי לדחות את ערעורו על גזר דינו של בית המשפט השלום.

על פי העובדות בהן הורשע המבקש, במהלך השנים 2012-2014 הוא חבר לנאשמים נוספים על מנת "להשתלט" שלא כדין על קרקעות, תוך זיוף מסמכים רלוונטיים והעברת הבעלות בהן על שמם. המבקש והאחרים עשו זאת, בין היתר, באמצעות איתור חלקות מקרקעין שבעליהן נפטרו, וזיוף מסמכים שונים לצורך שינוי רישום הבעלות בקרקע.

המבקש הורשע, במסגרת הסדר טיעון, בשני אישומים, שלפי אחד מהם, הרלוונטי לענייננו, זיוף מסמכים המעניקים לנאשמת אחרת (עמה שיתף פעולה) זכויות, לכאורה, בחלקת קרקע ששוויה הוערך במיליוני שקלים. המבקש הגיש את המסמכים המזויפים לבית המשפט בבקשה לקבל פסק דין הצהרתי על בסיסם. בסופו של יום, הגם שבית המשפט העניק תוקף של פסק דין ל"הסכם פשרה" מזויף שהוגש על ידי המבקש, זה בוטל לבקשת בעלי הקרקע החוקיים.

בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם בקשר לאישום זה נע בין 10 ל-30 חודשי מאסר בפועל, והשית על המבקש, בין היתר, 26 חודשי מאסר לריצוי בפועל. ערעורו של המבקש אל בית המשפט המחוזי נגד גזר הדין נדחה, וכך גם בקשת רשות הערעור שהוגשה מטעמו לבית המשפט העליון, בהיעדר בסיס להתערבות בעונש.

26. במסגרת ת"פ (חי') 1648-07 **מדינת ישראל נ' חמוד** (ניתן ביום 20.7.2008) גזר בית המשפט על הנאשם 2 שעניינו רלוונטי למקרה דנא, **מאסר בפועל למשך 6 חודשים**, ועונשים נוספים.

הנאשם הורשע בכך, שהנאשם 1 פנה אליו, הציע לו למכור קרקע השייכת לדודו, ולקבל את תמורתה במרמה. הנאשם העביר לנאשם 1, לבקשתו, תמונות פספורט שנשאו את תמונתו, ולאחר מספר ימים מסר לו הנאשם 1 תעודת זהות מזויפת באמצעותה התחזה הנאשם לבעל הקרקע.

הנאשם, כאמור, התחזה לבעל הקרקע, מכר אותה, וקיבל תמורתה סכום של 24,000 דולר אותם חלקו שני הנאשמים בחלקים שווים. יוער כי הנאשם 2 החזיר את חובו למתלונן.

27. במסגרת ע"פ (ת"א) 9136-10-11 **מדינת ישראל נ' ביטון** (ניתן ביום 6.2.2012) התקבל ערעור המדינה נגד קולת העונש בעניינו של המשיב 2, הוא הרלוונטי לענייננו (להשלמת התמונה יצוין כי המשיב ערער אף הוא).

על פי העובדות בהן הורשע המשיב 2, הוא קשר קשר עם אחר על מנת להוציא במרמה מידי אביו הקשיש (כבן 90) דירות שהיו בבעלותו, ולמכרן במרמה לדיירים שהתגוררו בהן. בסופו של יום, נמכרו הדירות בשיתוף פעולה של המשיבים והם קיבלו עבורם למעלה מ-900,000 ₪.

על המשיב 2, השית בית משפט השלום, בין היתר, עונש של 12 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

בית המשפט המחוזי קיבל את ערעורה של המדינה וקבע כי אין מנוס מהחמרת הענישה. בית המשפט נימק החלטתו, בין היתר בכך שאביו של המשיב היה הקרבן ממנו נגנבו הדירות.

בית המשפט המחוזי השית על המשיב 2 עונש של **18 חודשי מאסר לריצוי בפועל**, והוסיף כי אלמלא מצבם הקשה של המשיבים (2 ו-3, בת זוג), היה העונש חמור יותר.

28. במסגרת ת"פ (ת"א) 47792-02-12 **מדינת ישראל נ' ברגה** (ניתן ביום 8.2.2015) הורשע הנאשם בכך שלקח חלק במעשי מרמה וזיוף במסגרתם נמכרה דירה במרמה, תוך שהוא התחזה ל"בעליה".

על פי העובדות, נאשם אחר (עניינו נדון בנפרד) סיכם עם הנאשם דנא כי ישולם לו סכום של 7,000 ₪ תמורת התחזות לבעל הדירה, על מנת להוציא את התכנית העבריינית לפועל. הנאשם נלקח לצילום תמונה באמצעותה זויפה תעודת הזהות של בעל הדירה.

בהמשך, בפגישה אצל עורך דין, התחזה הנאשם באמצעות תעודת הזהות המזויפת לבעל הדירה, נחתם הסכם מכר, ובהתאם אליו הועבר אל הנאשם האחר סך כולל של 380,000 ₪.

סך הכל התקבל במרמה, תוך ביצוע מעשי זיוף ושימוש במסמכים מזויפים, סכום של 610,000 ₪ ועוד 10,000 ₪ שהועברו לנאשם.

בית המשפט עמד על כך שמעמדו של הנאשם היה נחות מזה של הנאשם האחר, והוא הופעל על ידו. עוד הוסיף בית המשפט כי מעשיו של הנאשם היו דומים למעשיה של נאשמת אחרת, שעניינה הסתיים בהסדר טיעון מקל מאוד של שישה חודשי עבודות שירות.

בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם במקרה שם נע בין **"שישה חודשים לשנתיים מאסר בפועל כעונש עיקרי"**, והשית עליו שבעה חודשי מאסר לריצוי בפועל, לאור נסיבותיו האישיות.

29. במסגרת ת"פ (ת"א) 54996-12-11 **מדינת ישראל נ' רפאלי** (ניתן ביום 24.4.2014), הורשע הנאשם בכך שאחר קשר עימו קשר והציע לו להרוויח "כסף קל", תמורת השתתפותו במזימה שעניינה למכור במרמה ותוך ביצוע מעשי זיוף מגרש שהיה בשווי של כשני מיליון ₪; המזימה נכשלה והמשטרה הקפיאה את רישום הנכס.

בית המשפט קבע כי הנאשם לא תכנן את המזימה העבריינית, אולם הוא היה בסוד העניינים מתחילתה, ופעל

בנחישות להצלחתה; הנאשם "גייס" נאשמת נוספת אשר התחזתה לבעלת המגרש, ליווה אותה בפגישות, השתתף ביצירת תעודת הזהות המזויפת ועוד. בית המשפט הוסיף כי בטרם גזירת הדין טען הנאשם שהוא היה אמור לקבל תמורה של 5,000 דולר בלבד אם תצליח המזימה, אך הדבר לא הוכח בראיות ולא הוסכם ועל כן טענה זו לא התקבלה.

בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם נע בין שנת מאסר ועד שלוש שנות מאסר. והשית על הנאשם עונש של 15 חודשי מאסר ועונשים נלווים.

בית המשפט המחוזי הורה על הפחתת הקנס שהושת על המערער ל-15,000 ₪ (במקום 20,000 ₪). המערער חזר בו, בהמלצת בית המשפט המחוזי, מיתר טענותיו בערעור.

30. במסגרת ת"פ (ת"א) 1310-04-11 **מדינת ישראל נ' סמיונוב** (ניתן ביום 13.6.2013) גזר בית המשפט על שני נאשמים עונש של 40 ו-24 חודשי מאסר בפועל, כל אחד על פי חלקו בפרשה. על פי העובדות בהן הורשעו הנאשמים, לאחר ניהול הוכחות, הם קשרו קשר במטרה לאפשר לנאשם 2 לקבל במרמה בעלות בשתי דירות שהיו שייכות לקשיש כבן 90. בדרכם להשגת המטרה בכו הנאשמים ראיות, זייפו מסמכים מסרו תצהירי קשר, העידו עדות כוזבת, ועוד. הנאשמים לא הצליחו בתכניתם.

באשר לחלקם היחסי של הנאשמים בביצוע העבירות, קבע בית המשפט כי אף שהמניע של הנאשם 2 לא הוברר, אין כל ספק שהוא היה שותף מלא למעשיו של הנאשם 1. עוד קבע בית המשפט, כי אף שחלקו של הנאשם 2 היה קטן מחלקו של הנאשם 1 מבחינת מספר העבירות שעשה וכמות הפעולות שביצע במסכת העבריינית, אין לערוך ביניהם אבחנה משמעותית.

לנאשם 1 קבע בית המשפט כי מתחם העונש ההולם נע בין 18 ל-48 חודשי מאסר בפועל; ביחס לנאשם 2, קבע בית המשפט כי מתחם העונש ההולם נע בין 12 ועד 32 חודשי מאסר בפועל.

31. במסגרת ת"פ (ת"א) 51130-01-11 **מדינת ישראל נ' רווה** (ניתן ביום 1.2.2012) השית בית המשפט עונש של **24 חודשי מאסר בפועל** על הנאשם 2, בהתאם להסכמת הצדדים במסגרת הסדר טיעון.

הנאשם 2 הורשע בשלושה אישומים ועוד פ"א, לפיהם, בין היתר, קשר קשר עם הנאשם 1 למכור במרמה דירה של קשישה שהיתה כבת 90. במסגרת המרמה, זייף הנאשם 2 בעצמו או באמצעות אחר מסמכים רבים על בסיסם נרשמה הערת אזהרה על דירתה לטובתו, כשהוא מתחזה לאדם אחר באמצעות תעודת זהות מזויפת.

הנאשם 2 התחזה לאדם אחר בפגישה אצל עורך דין, חתם על שטר מכר חוזה, ולאחר מכן נרשמה הערת אזהרה לטובתו של הקונה, אשר שילם לנאשם 2 סכום כולל של 786,000 ₪, ובסך הכל קיבלו הנאשמים באירוע זה סך

של 1,350,000 ₪.

הנאשם 2 אף קשר קשר עם נאשם אחר (הנאשם 3) לקבלת מימון במרמה לרכישת רכב, בהתחזות לאחר באמצעות תעודת הזהות המזויפת.

בית המשפט קבע כי הסדר הטיעון יכול להיתפס כמקל, אך הוא ראוי ומאוזן, בין היתר נוכח קשיים ראיתיים והודאתו של הנאשם.

32. בע"פ (נצ') 30758-05-10 **עראר נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 13.7.2010), נדחו הן ערעור המערער נגד גזר דינו של בית משפט השלום בעניינו, והן ערעור המדינה נגד קולת עונשו.

בית משפט השלום השית על המערער, שהודה במסגרת הסדר טיעון, עונש של **33 חודשי מאסר בפועל** ועונשים נוספים. המערער הורשע בכך שביחד עם אחרים השתלטו על קרקע שהיתה מצויה בבעלותו של אדם שנפטר תוך זיוף מסמכים רבים, ובכלל זה ניהול הליך כוזב בלשכת רישום המקרקעין, ומשזה לא צלח, פנו הם לבית המשפט בבקשה לקבלת פסק דין הצהרתי.

בית המשפט קמא קבע כי המערער הפעיל בתחכום אחרים, במשך תקופה של כשנתיים, ולא בחל להשתמש בכל האמצעים שעמדו לרשותו על מנת להשיג את מטרתו העבריינית. בית המשפט קבע כי "הנאשם פעל כבמאי ומפיק של מעשי המרמה, בכך שמשך בכל החוטים על פי הצורך והפעיל את המעורבים הרבים במעשה, כאשר מן המעורבים מפעילים אחרים". עוד יצוין, כי המערער שם היה בעל עבר פלילי מכביד, ממנו עלה כי למעלה מ-30 שנים הוא עסק בדרך קבע בפעילות עבריינית.

כאמור, בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו נגד חומרת העונש, והן את ערעורה של התביעה. בית המשפט קבע כי העונש שהוטל על הנאשם הוא ראוי ומידתי, ועולה בקנה אחד עם הסדר הטיעון שהוצג לבית המשפט (במסגרתו טענה התביעה לעונש של 39 חודשי מאסר בפועל).

33. במסגרת ת"פ (מחוזי ירושלים) 50747-07-16 **מדינת ישראל נ' כהן** (ניתן ביום 20.2.2018) הורשע הנאשם בשני אישומים במסגרת הסדר טיעון. על פי העובדות בהן הורשע הנאשם, הוא קשר קשר עם נאשמים נוספים לקבל במרמה מקדמות כספיות עבור רכישת דירות אשר לא הוצעו למכירה. הנאשם קיבל במרמה סך של 2,991,000 ₪.

בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין **24 ל-40 חודשי מאסר בפועל**. לאור נסיבותיו האישיות של הנאשם שם ותסקיר שירות המבחן, השית בית המשפט על הנאשם עונש של 26 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי למתלוננים.

ערעור שהגיש המערער נגד גזר הדין לבית המשפט העליון, נדחה, לאחר שחזר בו מהערעור, בהמלצת בית המשפט.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה

34. מעשיו של לויין לוו בתכנון ובתחכום, כמפורט לעיל, והם כללו זיוף מסמכים רבים והגשתם ללשכת רישום המקרקעין, צילום תמונותיו וזיוף תעודת זהות של "יורש" הקרקע באמצעותן (כל זאת בעצמו או באמצעות אחר), ואף התחזות של ממש.

התחכום בא לידי ביטוי גם בפניית הנאשמים 1 ו-2 לעורכת דין בבקשה שתטפל בעסקת המכר תוך הצגת מסמכים מזויפים, שהובילו למכירת הקרקע ופתיחת חשבון נאמנות לטובת העברת הכספים.

35. חלקו של לויין בביצוע העבירה לא היה מרכזי כשל הנאשם 1, והוא לא הגה או יזם את תכנית המרמה. עם זאת, לא ניתן לומר, כטענת ההגנה, כי לויין היה "קוף" שאך נוצל על ידי הנאשם 1; לויין נכנס לפעולה בעיניים פקוחות, ותוך שהוא מבין היטב את טיב מעשיו ואת השלכותיהם.

מהאישום הראשון לעובדות כתב האישום המתוקן עלה באופן מפורש כי לויין היה בסוד העניינים עוד טרם בוצעה כל עבירה על ידי הנאשם 1, וכי הוא היה שותף מלא (גם אם משני, כאמור) ל"תכנית העבריינית" עובר ליום 3.3.2013, אז "קשרו קשר" הוא, והנאשם 1, להעביר את הקרקע של המנוח רביקוביץ' לרשותם.

הגם שלויין לא הורשע בעבירה של קשירת הקשר, הרי שדי ללמוד מעובדות כתב האישום כי הוא היה מעורב בנעשה מתכננה ומראשיתה של תכנית המרמה, ולא שוכנע להצטרף אליה לאחר שהנאשם 1 כבר החל בביצוע העבירות.

36. לעניין זה יש להפנות לדברי ההגנה בדיון שהתקיים ביום 13.2.2020, לפיהם הסכימה עם הבהרתה של התביעה בעניין אי הבהירות בנוסח כתב האישום המתוקן. ההגנה טענה כי לויין הודה בחלקו בפרשה עוד בחקירתו במשטרה, ו"ידע שהוא הולך לבצע משהו עברייני".

ההגנה טענה, עם זאת, כי לויין אמר בחקירתו במשטרה שהוא היה "קוף" ו"לא זייף את המסמכים או השתמש בהם אלא רק הגיע לפגישה". עוד ציינה ההגנה כי עלה מהראיות בתיק שבפגישה שהתקיימה אצל עו"ד חיימוב, "ישב" הנאשם ו"לא אמר מילה".

בטיעונים לעונש טען הסניגור בעניין זה כך: "אני מכיר אותו מגיל 19 בערך שנים. מהתיקים הראשונים. העבירות הראשונות והחמורות בעברו. עובדים עליו בקלות ומנצלים אותו, הוא לא חבר של הנאשם 1 והוא ממשיך לבצע עבירות והוא אומר לקח אותי בתור קוף. הוא אמר זאת תוך כדי לקיחת אחריות...".

עוד הוסיף הסניגור, כי לזין הסביר בחקירתו במשטרה "כיצד נתקל בנאשם 1, כיצד הנאשם 1 ניצל את החולשה שלו, כיצד אמר לו בוא לפגישה, אתה תרוויח מזה והוא נוקב בסכום 40,000 שח, היה מגיע לו 50 אלף והנאשם 1 הביא לו 40 וחייב לו עוד 10 אלף.

אין מחלוקת שאת ה 100 אלף נתנה עו"ד לנאשם. אמר קבלתי ממנה את ה 100 אלף ומתוך זה העביר 60 אלף שח לנאשם (תשובה) שחיכה באוטו. עו"ד אומרת אני יודעת, סיפרו לי שהנאשם 1 חיכה באוטו. נתתי לנאשם 2 את ה-100 אלף שח ומתוכם 60 העביר למי שמשך אותו לעסקה ונשארו 40 אלף וחייב עוד 10...".

37. כאמור, אין בידי לקבל את מזעור חלקו של לזין, לפחות לא כפי הנטען על ידי ההגנה בטיעוניה לעונש; טענות אלה לא מצאו אחיזה בעובדות כתב האישום המתוקן, ועל פי סעיף 40(ד) לחוק אינן יכולות להתקבל, קל וחומר כאשר ההגנה לא חלקה על הבהרת התביעה בקשר לקושייה שהעלה בית המשפט בעניין זה, ולא ביקשה שהדברים יקבלו ביטוי בכתב האישום המתוקן.

לאור האמור, אין אלא לקבוע, כמתואר בכתב האישום, כי הנאשם לזין לקח חלק פעיל וחיוני, גם אם משני (ביחס לתשובה), בתכנית המרמה נשוא האישום הראשון, הגם שלא הוא שיזם אותה.

38. ביחס לנזק שנגרם כתוצאה מביצוע העבירות: התביעה טענה כי נגרם נזק ליורשי הקרקע החוקיים, וכן לרוכש, אשר רכש את הקרקע במרמה מהנאשמים 1 ו-2. מכתב האישום עלה כי הרוכש מכר את זכויותיו בקרקע לאחרים, אשר ברי כי אף להם נגרם נזק.

ההגנה טענה בדיון ביום 5.12.2019 כי המתלונן (הרוכש) דווקא הרוויח "המון כסף" כתוצאה מהמרמה כלפיו (שכן מכר את הנכס לצד ג', ברווח), אולם טענה זו לא הוכחה, וממילא אין לה זכר בעובדות כתב האישום.

39. נזק ממשי נגרם ליורשי של רביקוביץ' המנוח, אשר נגזלה מהם ירושתם, ששוויה, כך עלה לכאורה מכתב האישום, כחצי מיליון שקלים. העובדה כי רביקוביץ' נפטר בשנת 1965 - אינה יכולה להוות נסיבה לקולא בעניינו.

40. נזקים נוספים נגרמו, כאמור, לרוכשי הקרקע התמימים, לתקינות הרישומית של המנהל, ולעורכת הדין חיימוב, אשר נקלעה לסיטואציה זו שלא בטובתה, ונוצלה על ידי הנאשמים לצורך הכנת הסכם מכר כוזב, פתיחת חשבון נאמנות וקבלת הכספים.

41. הסיבות שהביאו את לזין לביצוע העבירות היו, כך על פי תסקיר שירות המבחן, חובותיו הכבדים שנוצרו כתוצאה מהתמכרותו להימורים, והסתבכותו עם גורמים עברייניים בשל כך. אתחשב בכך, רק קמעה.

42. לאור האמור לעיל, אני קובע כי מתחם העונש ההולם במקרה דנא נע בין 12 ל-30 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

העונש המתאים לנאשם

43. בגזירת עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם, הבאתי בחשבון את נטילת האחריות המלאה של ליון על מעשיו, ואת העובדה ששירות המבחן התרשם כי כיום הוא הבין והפנים את חומרת מעשיו, ואת הנזק שנגרם בגינם, הגם שלא נרתם לטיפול אצל השירות, כפי המצופה.

עוד ראיתי לנגד עיני את החרטה שהביע ליון בפני שירות המבחן, ואת דבריו לבית המשפט לפיהם "הרבה שנים" הוא היה "בפשע" והוא מבקש "צ'אנס", עתה - כאשר מזה כארבע שנים הוא מתרחק מרע.

אף מצאתי לקבל את טענת ההגנה לפיה ליון הודה במיוחס לו ולקח אחריות על מעשיו עוד בחקירתו במשטרה בשנת 2014 (התביעה לא חלקה על כך, ונראה שעניין זה לא שנוי במחלוקת); שיתוף הפעולה עם רשויות החקירה, ואחר כך ההודאה בבית המשפט - משחקים לטובתו של ליון.

44. הבאתי בחשבון, ולו במידה, את השתלבותו של ליון בטיפול בהתמכרותו להימורים, כפי שעלה במסמך שהוגש מאת מנהל הרווחה בעיר חולון; רק "במידה" - כי ליון לא השכיל להירתם לטיפול אצל שירות המבחן, עת ניתנה לו הזדמנות לעשות כן. הגם שנראה כי המדובר רק בראשיתו של הליך טיפולי, שצפוי להיות ארוך ומורכב, יש להביא בחשבון את העובדה שליון הביע נכונות לשקם את חייו, ואת דבריו לפיהם הוא אינו מהמר כבר 9 חודשים. עוד בעניין זה יצוין כי משחרורו ממאסרו האחרון, בשנת 2016, לא נפתחו נגדו תיקים נוספים, ובמשך כ- 4 שנים הוא מתנהל כאדם נורמטיבי.

45. עברו הפלילי של ליון כולל שש הרשעות קודמות: שתי הרשעות משנת 2000: אחת בעבירות זיוף ומרמה, ושנייה בעבירה של שוד מזוין בגינה הושת עליו עונש של 34 חודשי מאסר בפועל; הרשעה משנת 2001 בעבירה של גניבה; הרשעה משנת 2002 בעבירת מרמה וקשירת קשר לביצוע עוון; הרשעה משנת 2006 בעבירה של החזקת מקום להימורים; הרשעה משנת 2014 בעבירות רבות (שישה תיקים), בניהן החזקת טובין מפרים לשם מסחר, קבלת דבר במרמה, טיפול רשלני בתרופות, התחזות לאדם אחר בכוונה להונות ועוד. בגין הרשעה זו הוטל על ליון, בין היתר, עונש של 24 חודשי מאסר בפועל.

46. עולה מהאמור, כי הגם שלחובת ליון עבר פלילי משמעותי והוא כבר ריצה עונשי מאסר ממושכים (ועניין זה יובא בחשבון), הרי שלפחות בשנים האחרונות הוא חדל מדרכו הרעה, לא הסתבך עם החוק, ואף החל טיפול ראשוני בהתמכרותו להימורים. העבר הפלילי הוא איפוא נסיבה לחומרה, אולם זו מעומעמת, לטובה, נוכח ארבע שנים "נקיות".

47. ראיתי להביא בחשבון - ובמידה משמעותית - את חלוף הזמן הרב מביצוע העבירות, ואת השיהוי בהגשת כתב האישום; אין חולק כי העבירות המיוחסות לנאשם לוין בוצעו בשנת 2013, וכתב האישום הוגש בשנת 2017. לא ענין של מה בכך הוא, להעניש אדם בשנת 2020, על עבירות שביצע בשנת 2013.

התביעה הסבירה חלוף זמן זה בכך שהתיק נחקר במשטרה עד שנת 2016, ולאחר מכן הועבר לפרקליטות. התובעת ציינה כי חקירת התיק ארכה זמן רב עקב העובדה שהיה "מדובר במספר אישומים, אשר נעשו בשיטתיות ובחקירה שהסתעפה...".

לדברי התובעת: "למשל לאחר שהתקבל התיק בפרקליטות התווסף תיק נוסף חקירה נוסף נגד הנאשם 1 המנוח, שזה האישום האחרון, שהיה בו כדי להשפיע על סך הראיות ובכך נגרם לכאורה עיכוב נוסף במשך החקירה. חברי יטען שמדובר בנאשם 1 מה לנו ולנאשם 2? המענה המאוד פשוט לזה שמדובר במערכת משומנת ועבריינית, הנאשם 2 חבר לנאשם 1, לביצוע הפעולות ועניינם נכרך והדברים ברורים באותה עבירה. כתב האישום הוגש באפריל 2019 (צ"ל - 2017 ש.ב) בתוך מועד היועמ"ש כאשר מהו להון הדיונים נדחו, כולם לבקשות השונות של הנאשמים. לרבות הפנית התיק למותב הנכבד שישמע את התיק בראיות ואזכיר שהעדים הגיעו והוצג ההסדר...". גם אם יש טעם בגישתה של התביעה, הרי שאין בכך כדי לרפא את עינוי הדין שנגרם ללוין.

48. ההגנה מצידה הפנתה את בית המשפט להנחיות היועץ המשפטי לממשלה בענין חשיבות זירוז הטיפול בהליכים פליליים, ובכלל זה הגשת כתב אישום ללא שיהוי (הנחייה מספר 4.1202). הסניגור טען כי נוכח העובדה שלוין הודה במיוחס לו בחקירתו במשטרה, הרי שלא היתה כל הצדקה לעיכוב בהגשת כתב האישום נגדו, וענייניו של הנאשם 1 אינם צריכים לפגוע בו.

49. כאמור, חלוף הזמן הרב, מאז העבירות, ההודאה (כבר במשטרה), הגשת כתב האישום ואפילו ההגעה עד הלום, מהווים גורם משמעותי להקלה בעונש. לענין התחשבות בשיקול זה בתוך מתחם העונש ההולם ראו למשל את רע"פ 1929/18 **אריאלי נ' מדינת ישראל** [ניתן ביום 26.4.2018] וע"פ (מחוזי מרכז) 57577-02-19 **ילדרים נ' מדינת ישראל** [ניתן ביום 23.12.2019 בפסקה 29 וההפניות שם, ערעור המדינה לבית המשפט העליון תלוי].

לחלוף הזמן היבט נוסף, אף הוא משחק לטובת לוין: הלה השכיל להתרחק מרע משך ארבע שנים; לעבריו מנוער כמותו, אין זה ענין של מה בכך, ואיני מקל ראשי בכך.

50. לאור כל אלה, החלטתי כי עונשו של לוין יהא בחלק התחתון של מתחם העונש.

51. אשר על כן לאור האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 14 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו.

ב. 6 חודשי מאסר, אולם הנאשם לא יישא בעונש זה, אלא אם יעבור עבירות בהן הורשע כאן, משך 24 חודשים מיום שחרורו.

ג. קנס בסך 10,000 ₪, אשר ישולם תוך 6 חודשים מהיום, שאם לא כן ייאסר הנאשם למשך 45 ימים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתל אביב תוך 45 ימים.

ניתן היום, י"ט אייר תש"פ, 13 מאי 2020, בהעדר הצדדים.

[1]מבורך תשובה, הנאשם מספר 1, נפטר. רוני גלאם, נאשם מספר 3 - עמד לדין, ונאשם מספר 4, לב ליסק, נחקק מכתב האישום.

[2]בעגה הפלילית: פיון, על פי רוב - רפה שכל, המופעל על ידי עבריינים של ממש.

[3]כל האמור ביחס לחלקו של הנאשם 1 - לכאורה, נוכח מותו בטרם הכרעה בעניינו.